

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקלה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

ר"ח שבט א"ה ביום שב"ק - מברכים החודש המולד: ליל ש"ק לפנות בוקר שעה 4:53, 12 חלקים

פרשת שמות - מברכים
כ"ג טבת תשע"ג
גליון תקצ"ח

זמני כניסת ויציאת שבת קודש			
ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
בני ברק	4:27	5:30	6:03
ירושלים	4:13	5:29	6:07
בארא פארק	4:27	=	5:55

לאנדאן 3:50 5:05 5:19

דברי תורה

ממורינו הגה"צ המשפיע
אב"ד דקהלתינו שליט"א

ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי (ב, יב)
וברש"י ראה מה עשה לו בבית וכו' ולפי פשוטו כמשמעו, וירא כי אין איש שאין איש עתיד לצאת ממנו שיתגייר, ע"כ.

ולכא' משמעו שהפי' שאין איש עתיד לצאת היא לפי הדרש של מה עשה לו בבית, ומ"ש רש"י לפי פשוטו הפי' כמשמעו לא נמשך למ"ש להלן וירא כי וכו' אלא פשוטו כמשמעו כוונתו הפי' שאין איש רואה מעשיו.

אלא דלפי"ז צ"ב שאם לא ראה איש את המעשה, היאך ידעו דתן ואבירים מזה שאמרו הלהרגני אתה אומר כאשר הרגת את המצרי, וברשב"ם כי אכן, אך כן, לא כמו שהייתי סובר כשטמנתי בחול שלא נדע אלא כן הוא שטדע, ע"כ.

ואולי י"ל שמ"ש רש"י שאין איש עתיד לצאת הוא נמשך למ"ש מקודם, ולפי פשוטו כמשמעו, והכוונה שלפי פשוטו של מקרא צריך לומר שהפי' כי אין איש שאין איש עתיד לצאת ממנו, שאם נאמר כפשוטו שאין איש רואה מעשיו, תיקשי היאך ידעו דתן ואבירים מזה, ודו"ק.

ועי' מש"כ בזה בס' פרדס יוסף מס' אשכול ענבים, ובהערת הרח"ק מגור זיע"א בתחילת הספר שם כתב שהם ב' דיבורים, ומ"ש שאין איש עתיד לצאת ממנו הוא דיבור שני ולא שייך למ"ש פשוטו כמשמעו.

למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתני (ה, כב)
ברש"י וא"ת מה איכפת לך קובל אני על ששלחתני, ולכאן וכי לא יהיה איכפת למשה רעיא מהימנא מצרתן של ישראל ומהו הכוונה מה איכפת לך.
ואולי י"ל שמושה רבינו האמין וידע בבירור שכל השיעבוד היא רק טוב לישראל ואין בזה שום רע ומאת הטוב והמטיב לכל היתה זאת לטובתן של בני ישראל ולתכלית הטוב, אלא שמושה רבע"ה ביקש לדעת דרכי ה' ית' למה מתנהג המשך בעמי ב'

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצש"ק פרשת שמות תשע"ב
ארץ ישראל

ולכאורה אח"כ רואים שהקפיד עליו הקב"ה שסירב בשליחותו זו ודיבר עמו קשות על כל זה, הרי טענתו בפיו שמה יגרום החטא, וכן אצל יעקב לא מצינו שהקפיד על כך הקב"ה.

אלא י"ל דאצל משרע"ה הי שליחות זו כרוכה לטובת כלל ישראל לכן לא היה לו לעכב שליחות זאת ואפי' לרגע כמימרא, ובוודאי אפי' שאינו ראוי, ברם, בזכות ישראל יצליח זכות אבות מסיעתם.
משא"כ אצל יעקב אע"ה שלא היה הדבר כרוך בשליחות, ואדרבה הרי היא לנחת לפני הקב"ה כשהולכים בדרך הענווה ושפלות רוח ולחשוב בכל עת שמה יגרום החטא, לכן לא הי שום קפידיא עליו.

ויאמר משה אל האלוקים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים. ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה (ג, יא-יב)

וצריך להבין האות שתלה הקב"ה למשה בפה.
ואמר בזה כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א בשם חותנו הגה"ח ר' אברהם שווארץ זצ"ל שהכתוב בא בזה לתרץ את קושיית משה "מי אנכי כי אלך אל פרעה", שאהו שאינו ראוי לשליחותו ואינו חשוב לדבר עם המלאכים, וע"כ אמר לו הקב"ה "וזה לך האות וכו' תעבדון את האלוקים על ההר הזה", דהיינו קבלת התורה על ההר סיני, וכידוע מחז"ל שלכך נבחר דווקא הר סיני מכל ההרים, משום שהנמיך את עצמו מכל ההרים, כך אתה משה זכית להיות נבחר עבור שליחת ישראל משום ענווה שבך, וזה הסימן שנתן לו הקב"ה מההר הזה כי שניהם בערך אחד ומתנהגים בענווה יתירה, ודווקא משום זאת הטענה שאמר משה בענוותנותו "מי אנכי" לכן זכה להשליחות.

ויאמר השליכהו ארצה וכו' ויהי לנחש וינם משה מפניו, ויאמר ה' אל משה שלח ידך ואחוז בנחש וישלח ידו ויהזק בו ויהי למטה בכפו (ד, ג-ד)
וצריך להבין יראתו של משה רבינו שהיה לו מהנחש, והלא הצדיקים אין להם שום פחד אחר זולת פחדם לפני ה', וכמ"ש בחובת הלבבות (שער אהבת ה' פרק ו) וזל"ק: "כמו שסיפר אחד החסידים שפעם כשהלך במדבר הוא מצא ירא ה' אחד שישן שם, וכאשר הוא שאל אותו כיצד הנך ישן במקום זה, האם אינך מפחד מהאריות, הוא ענה: אני המשך בעמי ב'

ועתה לכה ואשלחך אל פרעה וכו' ויאמר משה אל האלוקים מי אנכי כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל ממצרים (ג, יא-יב)
ולכאורה צריך להבין איך סירב משה רעיא מהימנא בשליחות זו ששלח אותו הקב"ה, והנראה לומר הדנה כידוע שקליפת מצרים היא הטומאה הגרועה ביותר ורשתתם ואכזריותם הוא עד אין לשער, וכן מעשי הכישוף של המצרים אין בדומה לו בכל העולם, ולכן לא היה שום עבד יכול לברוח ממצרים, וכל כמה שהיה מתקרב כלפי חוץ, היה מוצא את עצמו בתוך תוכו של מצרים והוא ע"י מעשי הכישוף שלהם, וכן כוחות טומאתם שהיו שם הי טומאה הגרועה ביותר אשר אין כזאת בעולם כלל.

ואיך שבא הקב"ה למשה שילך בשליחות זו להילחם בטומאת מצרים ולהוציא את בני ישראל משם, והכוונה בזה דהרי על משה רבע"ה מוטל כעת העבודה הקשה ביותר לשבר את קליפת טומאת מצרים, ולכן כבר נשלח מקודם לכן יוסף הצדיק שכבר בימיו החל המלחמה נגד טומאת מצרים, ועל משה רבינו ע"ה היה להמשיך במלחמה זו ולשבור לגמרי את טומאת מצרים, ולכן נתיירא משה רבינו בשליחות זו דשמה אינו ראוי לזה השליחות להילחם בטומאה קשה הלזו, דבשביל להילחם בטומאה צריך להיות צדיק גמור ביותר, כי אם אינו ראוי לזה אז ח"ו יכול ליפול ממדרגתו רח"ל.

וכידוע המעשה הנורא אשר התרחש בזמנו של ר' יוסף די-לה ריינה אשר הוא וכל הכת דילי' תאב נפשם לקרב את הגאולה בכוח ונכנסו למלחמה עם טומאת עשו ואדום, ועי"ז באה לו נפילה גדולה ונחמץ רח"ל (עיין באוצר הגדולים מזה הסיפור באריכות אשר התרחש בזמן האר"י הק).
וזה מה שפחד משה רבע"ה בשליחות זו, כדחזינו אצל יעקב אבינו ע"ה שפחד שמה יגרום החטא, וכך משה רבינו אף פחד שמה יגרום החטא ואינו ראוי לאותו איצטלא לצאת במלחמה הכבדה בטומאת מצרים.

ואף שהקב"ה בכבודו צויה לו על כך, מ"מ נתפחד שאינו ראוי, וכידוע מה שפירש הרח"ק מלובלין זי"ע על הגמ' (נדה ל:) ואפי' כל העולם סולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע, ופירש שאפי' הקב"ה יאמר לו שהוא צדיק גמור, מ"מ יאמר דרך באותו זמן שאמר לו הקב"ה, אבל מיד אח"כ הוא נפל ממדרגתו ויהא בעיניו כרשע.
ולכן סירב משרע"ה בשליחות זו, דאף לכאורה אשר הקב"ה שולחו דהיינו שהוא ראוי ובכוחו הגדול להילחם במצרים, מ"מ חשב משה בעצמו דרך באותו רגע שביקש הקב"ה ממנו דווקא אז היה ראוי.

ניצוצי אש

דא"ח מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ה' ילחם לכם ואתם תחישונו (יד, ד)
[דברים שאמר רבינו זיע"א מוצש"ק פ' בשלח ה'תשנ"א, בעת פרוץ המלחמה בעיראק]:
אמר לפרש, דהנה השי"ת רבון כל עולמים הבוחר בעמו ישראל, ואוהב עמו ישראל, והוא שומר עמו ישראל, מובקש לשמור על בני ישראל מכל מוכשול בגשמיות וברוחניות, לזאת אמו להם מזרע"ה ה' ילחם לכם ואתם תחישונו - שזה ברכה בגשמיות וברוחניות, פי' שהשי"ת אינו נותן לבני ישראל להיות מעורבים במלחמה, כדי שינצלו ממוכשול בגשמיות חלילה, **עס זאל נישט פאלען אידישע קרבנות**, ושינצלו בני" ממוכשול ברוחניות, שלא תיפול מחשבה לא טובה מחשבה לא טהורה בשום יהודי מקצה העולם ועד קצהו אפי' רגע כמימרא שחלילה וחלילה כוחי ועוצם ידי, לכן ה' ילחם לכם וגו' שלא יהא מוכשולות בגשמיות וברוחניות.

ה' איש מלחמה וגו' (טו, ג)

א"י במדרש (מכילתא יתח בחודש השלישי ז) בים נדמה להם כאיש גבור בחור מלחמה, ובסיני נדמה להם כזקן מלא רחמים.

יש לכאר הענין בזה, כי בעת מתן תורה כאשר כל העולם חל מפני הדר המשך בעמ' ג

דברי תורה

המשך מעמ' א'

במידה כזו שנראה רע לבני אדם ומהו התכלית בזה, ואמאי לא יתנהג באופן שגם לבני אדם יראה שהוא טוב, וכבר מצאנו לרועינו הטאמן שביקש לדעת דרכי ה' בשאלו הראני נא את כבודך וכן כאן ביקש לדעת אופן ההנהגה, וע"כ אמר "למה הרעות", פי' למה באה הטוב באופן שנראה רעה, וא"ת מה איכפת לך שאין לך לחקור אחר הנהגת הקב"ה, קובל אני על ששלתני, שהרי אם בחרת בי לשלוח משמע שיש לי ללמוד ולהבין ממעשה השליחות אופן ההנהגה, וע"ז אמר לו הקב"ה "עתה תראה אשר אעשה לפרעה", היינו שבכדי שקליפת פרעה תקבל את כוס התרעלה במידה גדושה על אשר השתעבדו ועינו את בני ישראל וכל הממות שבאו על מצרים לא לחינם באו, ולכן כדאי להם לישראל לסבול השיעבוד, שע"י זה תכלה ויבוער ממשלת קליפת מצרים עד עולם.

ולא באנו חלילה כמבינים דרכי ה' והנהגתו אלא בכדי לסבר את האוזן ונסתרים דרכי ה' ויראנו נפלאות מתורתו. (שמות תשס"ח)

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

מתבייש מהאלוקים שיראה אותי מפחד מאחר חוץ מזולתו ית"י עכלה"ק. והנראה דהנה משה רעיא מהימנא באמצע דיבורו עם הקב"ה ועודנו עומד עמו, בוודאי לא יפחד משום דבר זולתו יתברך שמו ויתעלה.

אלא כיון שראה את הנחש דקאי על הסטרא אחרא נחש הקדמוני, או מרוב דביקותו של משה בהקב"ה לא רצה להיות בקירבתו, ולכן וינס משה מפניו.

על כן אמר לו הקב"ה למשה שלח ידך ואחוז בזנבו דהכונה הוא שאמר הקב"ה למשה כי צדיק הדור ומנהיגו יש לו לסבול כל אחד ואחד באשר הוא שם, ואפי' הפחות ביותר שכבר נפל לדיוטא התחנתו עד לשאול תחתית, ואדרבה דווקא משם צריך להעלותם וגם לרבות הניצוצות דקדושה שנפלו בשבי, עד שיתהפכו לגמרי לבעלי תשובה אמיתיים, וכך היה שוישלח ידו ויחזק בו עד שנהפך לגמרי לצד הקדושה והיה למטה בכפו שנהפך למטה ה'.

*

או יאמר, שרמז הקב"ה למשה רבינו ע"ה באמירת "שלח ידך ואחוז בזנבו", שאין לו מה לפחד כלל מטומאת מצרים, דהנה ידוע הבחינה של ואתה מחיה את כולם, שכביכול יתברך שמו ויתעלה הוא המחיה את כולם ואין שום דבר במוחם ללא הניצוץ הקדוש המחיה אותו, ובלאו זה לא היו יכולים להתקיים, וכל דבר בכל מקום ובכל מצב הרי נמשך חיותו מאור אין סוף ב"ה, ובאם נוטל את הניצוץ הקדוש המחיה אותו הרי מתבטל ברגע כמימרא.

ולכן אמר הקב"ה שלח ידך ואחוז בזנבו, דהיינו להרים את הנחש המרמז על הסט"א ונחש הקדמוני שאף אותם אפשר להעלות לקדושה, וכך הוה ש"ויהי למטה בכפו", ששוב נכלל בקדושה, וכן מצרים על אף שהם הגרועים ביותר, מ"מ בגלל השליחות שהי' למשה מאת ה' הרי בכוחו הגדול להרים את ניצוצות הקדושה הטמונים ושבוים שם.

וזה כידוע כוונת "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", דקאי על הניצוצות דקדושה אשר היו בגלות מצרים, ואז זכו לעליה.

וזהו וינצלו את מצרים ודרשו חז"ל עשאוה כמצודה שאין בה דגן וכמצולה שאין בה דגים (פסחים קט), ולכן נאסר עלינו לשוב מצרימה, משום דהיות כשיצאו עם ישראל ממצרים כבר הוציא השי"ת משם את כל חלקי הקדושה אשר היו שבוים שם, לכן נאסר בכללות על ישראל לשוב שם.

וישב משה אל ה' ויאמר, ה' למה הרעותה לעם הזה למה זה שלחתי (ה, כב). ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו (ו, א)

וברש"י ד"ה עתה תראה וגו': הרהרת על מידותי, לא כאברהם שאמרת לי כי ביצחק יקרא לך זרע, ואח"כ אמרת לי "העלהו לעולה, ולא הרהר אחרי עכל"ק.

ולכאורה צ"ל הידבורים של משה כלפי שמיא שנראה לכאורה שדיבר דברים קשים וכו', וכן להבין מ"ש לו הקב"ה שאברהם לא הרהר דברי, א"כ למה אצל משה רעיא מהימנא רואים שהרהר.

והנראה דהנה מאלה הדברים אשר דיבר משה כלפי שמיא ידע בזה היטב שר"ל "ער קען ווערן פארווארפען ווערן פון אלע וועלטען", רק היה לו מסירות נפש עבור כלל ישראל והפקיר את עצמו למענם לגמרי, וכדחזינו שאמר משה "מחני נא מספרך אשר כתבת" וכו', וכן הובא במדרש שאמר יבטלו אלף משה ואל יחסר ציפורן של אחד מ'ישראל, וזאת מסירות נפש ברו"ג, כדרך הצדיקים המפקירים את עצמם במס"ע עצומה לכלל ולפרט, וכמ"ש הקב"ה גזור וצדיק מבטל, ע"י שמפקיר א"ע במס"ע עצומה, ועי"ז מבטלים כביכול רצונם יתברך.

ולכן אצל אברהם וכו' לא הרהרו אחר מידותיו של הקב"ה, דאצל אברהם לא היה בזה צרת הכלל, משא"כ אצל משה רעיא מהימנא דקאי על צרתו של ישראל, הרי בשבילים הפטיר דברים קשים כלפי שמיא והפקיר עצמו כליל.

מדברי כ"ק מרן אדמו"ר שריט"א

לרגל יומא דהילולא דכ"ק מרן אדמו"ר הסבא קדישא זיע"א לס' "ומשה היה רועה".

על המילים: "לפניו נעבוד ביראה ופחד" (זמירות לשב"ק) שמעתי מכ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א דאף כשהאדם כבר נכנס לעבוד את השי"ת, וכבר זכה ליראה את ה', ומרגיש בקרבו ריאת שמים, עדיין יש לו להיות פחד, דהיינו שצריך להיות מפחד על ריאת השמים דיליה, שמה אינה ריאת שמים אמיתית ונכונה, וזהו הכונה "ביראה ופחד", שהיראה צריכה להיות עם פחד, שמה אינו ירא את ה' כדבעי. אמנם אנו צריכים ללמוד מזה לכה"פ לימוד המוסר בפשטות, דהיינו שיהיה לנו עכ"פ ריאת שמים פשוטה, ועי"ז נעבוד את השי"ת.

*

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א היה בעצמו צדיק הדור וצדיק האמת והיה דבוק בצדיקי הדור הקדמונים.

ואמר בשם אחד מאדמו"רי זעהיל זיע"א שאם יהודי מקושר לרבו שלו ולצדיקי אמת שלו אז נהיה עיד"ז קשר לכל ישראל זע"ז ונעשה כ"א מקושר אף עם חברו שהולך ומקושר לרבי אחר, והטעם מפני שכל צדיק בעצמו מקושר לרבותיו ואבותיו, ואבותם של אלו שני הצדיקים היו הולכים לאותו רבי אחד עד"מ כמו שאמר הרה"ק הרבי ר' אלימלך זיע"א שיצאו ממנו כמה תלמידים שמהם יצאו כמה שושלות א"כ נמצא שהכל בשרש אחד, ולכן יהודי שמתקשר עם רבו מתקשר גם עם חברו ורבו של חברו ועד"ז כל ישראל נעשים חטיבה אחת שהיא שרש לכל הטובות כידוע בעה"י, וכל צדיק מקושר לאבותיו הק' של הצדיק אמת השני. והשי"ת יעזור שנזכה לדבוק בצדיקי אמת הקודמים שהשפינו תורה ויר"ש בכל העניינים.

אצל כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א היה יראת שמים חופף עליו כל היום, בחי' "לפניו נעבוד ביראה ופחד", שהיה חוזר על זה תמיד מיט א ברען והתלהבות נוראה, והיה דרכו לחזור על זה באתה התנועה ששמע וראה אצל רבו הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארליק זיע"א ותמיד חזר על זה כך לא רק בש"ק אלא אפי' גם באמצע השבת ביום רגיל חזר על זה פעמים רבות שוב ושוב לפניו נעבוד ביראה ופחד.

וכבר אמרו ז"ל בגמ' שאין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של יר"ש בלבד, וכזאת נראה אצלו תמיד.

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א היה כולו ענוה ושפלות רוח וכולו אהבה, ונהג לומר שעגמ"ג של יהודי מפריעה לו יותר מכל, כי שום דבר אין מפריע לו ואינו מתפעל מזה העולם כלל, אבל עצר של יהודי לא יכול לסבול ולא שוכח מזה לעולם, והוא היה כל ימיו בעל יסורים ומזבח כפרה על כלל ישראל.

*

הצדיקים הקדמונים היו חיים תמיד מיט א דרהובנקייט (התרוממות), וכ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א היה כל כולו דרהובנקייט, על כן צריך בפשטות שיהיה לנו התרוממות בתשובה ובמעש"ט, ומתוך שמחה וטוב לבב מרוב כל.

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א היה אוהב ישראל ופועל ישותות לישראל ומושיען של ישראל, כל ימיו היה בוכה ומבכה על גלות ישראל ועל צער השכינה. כל ימיו הוא היה בעל יסורים הגדול גם כשהיה בריא ואח"כ כשהתמוטט, הוא היה עובד את הרבש"ע עבודה גדולה, הוא היה מזבח כפרה על כל כלל ישראל בכללות

המשך בעמ' ג

מדברי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - על זקנו הסב"ק

המשורר מעמ"ב

ופרטות אויף א זיסקן אופן אויף אייביג, והשפיע ישועות לכל כלל ישראל, והשפיע יר"ש לכולם.

היה מרגלא בפומיה תמיד מאי דא* בזה"ק מאי דעביד איניש בהאי עלמא עביד בהורא עלמא, כל הצדיקי וצדקניות אמת, מה שעסקו בתפילות ובקשות ותחנונים עבור כלל ישראל, עוסקים גם בעולם הבא.

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א וכל הצדיקי אמת הם בבחי' מה אכן עומד ומתפלל אף שם עומד ומתפלל, הוא היה משפיע לישועות כל ישראל ומקרב הגאולה השלימה, הוא און אלע הייליגע זיסע צדיקי אמת פועלים ומרעפים כסדר ישועות לישראל, הוא היה מזבח כפרה של ישראל והשפיע לנשמות ישראל, היה ענו האמיתי וצדיק אמת וצדיק הדור ותמיד היה בוכה ומבכה על בנין בית המקדש, די הייליגע רבי בוודאי ממשך למעלה ביתר שאת וביתר עוז להשפיע ישועות של ישראל ויר"ש ליחיד ולרבים בכללות ובפרטות, וכל הישועות שלימות שישראל צריכים, ופועל הישועה שלימה ומקרב הגאולה שלימה ובנין בימה"ק.

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א וכל הצדיקי אמת והצדקניות וכל נשמות ישראל ממשכים לבקש על כלל ישראל בכללות ופרטות ושלימות ישראל בכל העניינים המורכבים, מתפללים ושהיה תמיד שפע בגשמיות וברוחניות תורה וגדולה במקום אחד.

ס'אזי דא א מאמר בשם צדיקים כל מה שיש ליהודים כוח וקיום בגלות הנורא הוא הכל בא מזכות וכוח הצדיקים וצדקניות שהם למעלה בשמים ופטרות מתפללים ומשפיעים שפע רב לחיים על כל ישראל בכללות ופרטות, ואם חלילה לא היו מתפללים ומעיתרים בעדינו לא היתה לנו כוח הקיום אפי' ליום א' בגלות, וב"ה הם משפיעים שפע רב תמיד ותורה וגדולה במקום אחד.

השית"ת יעזור ש"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א וכל הצדיקי אמת זי"ע יהיו כסדר משפיעים ופועלים כל טוב לכל כלל ישראל בגשמיות ורוחניות רפואות וישועות, וישפיעו יר"ש עלינו ועל כל ישראל תורה יר"ש ומדות טובות עלינו ועכ"ל, וב"ה תמיד יפעלו וישפיעו תמיד ברכות וישועות אויף א זיסקן אופן אויף אייביג.

מכל זאת יש לנו ללמוד מוסר בפשטות שאם **כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א** היה כ"כ גדול ורם, יש לנו להתמיד צו שטייגן בפשטות בתורה ביר"ש וכו'.

כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א תמיד דיין מאד בענין לימוד התורה ויר"ש וזיסקן את לימוד התורה **לענען די הייליגע גמ' מיט יראת שמים**.

תורה זה התיקונים הגדולים, השית"ת ברוב רחמי יתקננו בחיזוק הכללי ותיקון השורב"ים, שכולנו נחזור בתשובה באמת מאהבה ותשובה ויר"ש וגמ"ח, ו**כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א** ימליץ טוב וישרק עלינו ועכ"ל.

זכות כ"ק מרן אדמו"ר האי סבא קדישא זיע"א יגן עלינו אויף א זיסען אופן אויף אייביג.

פניני וישואי (ב)

מאת כ"ק מרן אדמו"ר רבינו שקה"ש הרמ"מ מלעילוב זיע"א
לדגל שמהת נישואי וניתנו הכלה הצוה"ה
בת הגה"צ מורינו רבי נחמן שליט"א

חתן צדיק לזכור: לשם יחוד קודשא בריך היא ושכיתני? – זאת תשובה מרן אדמו"ר הרמ"מ זיע"א היה אומר בשם זקניו הק' מרן הרד"ש מלעילוב זיע"א: **אי חתן, מען באוינט איהם לאכענדיג, מען באוינט איהם וויינענדיג, און דער חתן האט זיינס און זיין,** היינו כשבאין אנשים לשמח את החתן קודם החופה, וגם אצל המעזה שאני, משורדים לפניו שידי התעוררות באופן של כביה, ואחרי החופה ובשעת שמחת הנישואין משורדים לפניו בשמחה כדי לשמחן, אבל החתן עצמו מחשבטו עסוקה בעניינו.

והוסיף מרן רבינו הרמ"מ זיע"א: ומה צדיק החתן לזכור? – לשם יחוד קודשא בריך היא ושכיתני, ומה זה לשם יחוד קודשא בריך היא ושכיתני? – זה תשובה, דכתוב (שעי' ג' א) ובפשעיתם שלחה אכמכם, שזה קאי על כנסת ישראל, כי על ידי עשיית תשובה תחזור ותתקרב אל השכינה חזרה, וזה יהיה היחוד האמיתי לשם יחוד קודשא בריך היא ושכיתני.

סיפר מרן אדמו"ר הרמ"מ זיע"א כי באחד מסעודות השבע ברכות בחצר חסידי קארלין שהוא השתתף בה, רקדו כל הכנים של הפרנקפורטר הרה"ק רבי ישראל מטטלין זי"ע בצוותא חדא רקידה קדושה מלאה חן, ואמר רבינו בלשוננו הטי: **יאהו עס איז געווען א בחויעט רקידה, עס איז געווען בחויעט צו קוקען די הייליגע רקידה!** [היה זה רקוד מלא חן, ועינים היה להביט רקודו זה], והיה רבינו הק' זיע"א מתאר בידיו הק' אופן הרקידה שלהם, שהיו מחויקים הידיים כלפי עצמם, ולא כמו שרוקדים העולם שמחויקים הידיים מאחוריהם כלפי השני.

וספר רבינו הרמ"מ, כי אם המלכות הרבנית הצדקת מרת ברכה שיינדל ע"ה עמדה מן הצד והסתכלה על הרקידה הקדושה, וסיפר רבינו עוד, שאז ניגש אליה ואמר לה מול טוב.

מרן אדמו"ר זיע"א אמר בשם אביו מרן הרמ"מ זיע"א כי נכון מאוד אשר בי המתוונתים ויברכו את כל השבעה ברכות בכת אחת באחד מימי השמחה, וכן סיפר רבינו זיע"א כי הצדיק **הכאבא סאלי** זי"ע עושה פעם לכבוד את מרן הרמ"מ זיע"א בכל השבעה ברכות בא' משמחת צאצאיו.

פי"א נפרד מרן הרמ"מ זיע"א מחתן אחד, תוך כדי שאחו ידו של החתן בהתרגשות גדולה: **ערשט קען מען שוין לערנען די גמרא מיט תוספות בקדושה וטהרה, גמרא מיט יראת שמים דאס איז גאנצע איד!** [הן עתה כבר אפשר ללמוד גמרא עם תוס' בקדושה וטהרה, גמרא עם יראת שמים זהו כל האדם], עכ"ל.ק.

חתן דומה למלך
אירע שפעם יצא מרן הרמ"מ זיע"א לקדש הלכנה וענינים כיסו את השמים, והיה שם חתן בתוך שבעת ימי הנישואין, פנה אליו רביה"ק ואמר לו: אמרו חיילי **(כ"ב כ"ג)** מלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מוחין בידו, וחתן דומה למלך **(פרקי ד'אסופי פסי', ובלקו"ש שופטים יד את ע)**, הכוח נתונה בידו אפילו לפרוץ ולסלק העננים, ואכן החתן נופך במטפחת אנה ואנה מול השמיים, העננים התפרזו וראו את הלבנה.

יצוציאטש

המשך מעמ"ב

גאונו ינו, ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצוות, וכמ"ש (יש' טז) ויחרד כל העם אשר במחנה, וכמ"ש (כ' טו) וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק, לכן עודדם השי"ת והזיק את רוחם לבל יפלו ח"ו, ונראה אליהם כזקן מלא רחמים, להורות נתן בזה שהא-ל מלא רחמים, ורחמינו על כל מעשיו, סובל וצופה לרשע וחפץ בהצדקו, ולרחמינו אין שעור ואין חקר.

וא"ת א"כ למה כפה עליהם הר כגגית וא"ל אם לאו פה תהא וכו' (שבת פח.) שיהו בבחי' דין.

וי"ל עפ"י מעשה שהיה אצל הרה"ק בעל בית אהרן מקארלין זיע"א אשר ציוה לשני אברכים ללמוד בס' ראשית חכמה שער היראה (בעניני שבו ועונש), ולאחר ג' חדשים חזרו אליו, הא' היו פניו כבושות בקרקע מרוב אימה ופחד, והב' לא נתפעל כל כך ממה שלמד בספר ראשית חכמה, ויהי כאשר נכנס הא' אצל הבית אהרן זיע"א חיזקו ועודדו וא"ל אל תשכח כי חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמינו, ומצינו בגמ' (שם פט:) דאמר יצחק אע"ה להקב"ה פלגי עלי ופלגי עלך וכו', ויצא שמח וטוב לב. **ברם** השני כשנכנס אצל רבו הבית אהרן זיע"א, אמר לו ידוע תדע כי כל מה שראית כתוב בספר, אין כל זה אלא כהתחלה לכל הפורעניות והעונשין בבית דין של מעלה, ותיכף נתלבש בחיל ורעדה מואימות הדין, ובזה ניחא דבעינן לתרתני, לכפיית ההר, ולזקן מלא רחמים, לכל חד כפום דרגא דיליה.

היולולא דצדייקא

יום שב"ק כ"ג טבת
- רבי אריה לייבוש הלוי עפשטיין מאו"רוב אופאלא ב"ר יהואל מיכל - תל' החוזה, והרב מאפסא והיהדי הק' (תקצ"ו) רבי יצחק זרחיה ב"ר ישעיהו - אבי יהודי"א (תקנ"ה)
רבי אליקים געץ הכהן ב"ר שמואל שווערין אב"ד סאבאדקא ואח"כ אב"ד באיא - תל' מהר"ם מפאנאו, נבי"ג, מהר"ם ברוב"י ומהר"ם בנעט (תרי"ג) רבי לוי יצחק מסטראטשין ב"ר ישראל מאוסטראוואצא - התן רבי חיים שניאור זלמן מליאדי (תרס"ה)
- **כ"ק מרן אדמו"ר הקה"ש רבינו משה מרדכי זיע"א** בן **כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבינו שמעון נתן שעי זיע"א מלעילוב (תשמ"ג)**
רבי יוסף ב"ר יהואל מיכל מלזטשוב (תקע"ב)
רבי נפתלי כץ ב"ר יצחק גאב"ד פוזן - סמיכות חכמים (תע"ט)
רבי חיים מייאמפאלא ב"ר יהואל מיכל מלזטשוב (תקע"ב)
רבי יוסף דוד מביהווא ב"ר יהודה יעקב - תל' ר"מ מויטעפסק ור"א מקאליסק (תקצ"ו)
רבי אברהם נפתלי מטבריא ב"ר זאב וואלף מוטרניסטראה (תקצ"ו)
רבי גבריאל הכהן עננמלאן אב"ד רעמניץ - עיני ישראל - (תרי"א)
רבי מאיר אייזענשטאטער א"ש ב"ר יהודה לייב - תל' והה"ק החת"ס (תרי"ג)
רבי משה יוסף טייטלבוים ב"ר יקותיאל יהודה מסיגעט - התן רבי דוד מקשאנוב (תרי"ו)
רבי חיים משאץ ב"ר משה (תשל"ו)
רבי שניאור זלמן ב"ר ברוך בעל התניא ושו"ע הרב (תקע"ג)
רבי שמואל ב"ר אברהם בורשטיין ב"ש שם משמואל מסוכטשוב (תרי"ו)
רבי אברהם שמואל בנימין סופר ב"ר משה ב' שו"ת דברי סופר (תשי"ג)
רבי אליהו אליעזר ב"ר ראובן דב דסלר בעל מכתב מאלהו (תשי"ד)
- רבי משה צבי ב"ר שמעון שלמה מסאווארא תל' הקידשת לוי ועוז (תקצ"ה)
רבי צבי הירש כהנא הי"ד אב"ד סטראטשערע ב"ר ישעי' (תשי"ה)
רבי אליעזר זאב ב"ר יוסף אהרן מבאטשעטשא (תשי"ו)

יום ג' כ"ז טבת
- רבי אברהם חיים ב"ר גדליה משה בעל אורח לחיים תל' המגיד ממועזריטש (תקע"ו)
רבי ישכר דוב מברעזאן ב"ר ארון לייב מפרמישלאן (תר"ד) רבי הלל מרדאוויטש ב"ר יצחק (תרס"א)
רבי אלכסנדר סנדד שמואל אב"ד גאליגורי ולבוב ב"ר פנחס דוד היילפרך - שו"ת מהרא"ש (תרס"ה)
- רבי שמשון ב"ר רפאל הירש (תרמ"ט) רבי אלטר ישעי' מדעמביץ ב"ר ראובן (תרנ"ה)
רבי נפתלי העשיל לבוב אב"ד שוואבאן ב"ר אהרן אב"ד טריי - שו"ת פני לבנה (תקל"א)
רבי מנשה יצחק מאיר אייכנשטיין מוויזשניץ - פ"ת ב"ר אשר ישעי' מפרזנוב (תשל"א)
רבי פנחס הירשפונג אב"ד מונטריאל - תל' מהר"ם שפירא מלזבין (תשנ"ה)
- רבי צבי מנחם מאניפאל - דינאוויץ ב"ר משולם זוסיא - תל' אביו הרבי רבי זושיא והמגיד מוואלזשוב (תקע"ד)
רבי שלמה זלמן מוועזמיר ב"ר שמואל כץ - תל' הגר"א בעל התניא ועוז (תקפ"ו)
רבי חנוך הכהן מווארשא ב"ר טוביה - תל' מרן מוהר"ד מלעילוב, היהודי הק' והחוזה והקידשת לוי (תר"ו)
רבי מנחם מנדל הארודין מלינסק ב"ר אברהם חיים (תרנ"ה)
רבי נפתלי מליטאוויסק ב"ר ישכר דוב - תל' רצ"ה מרומנוב והדברי חיים מצאנז (תרנ"א)
רבי יעקב שלמה היילפרין אב"ד דינאב ב"ר דוב בעריש אב"ד פרמישלאן (תרנ"ה)
רבי חיים בנימין טייב מוואלין ב"ר מרדכי מביילידאדקא (תרצ"א)
רבי יוסף דוד מלוצק ב"ר מרדכי מביילידאדקא (תרצ"ה)
רבי גדליה שמולקס מפשמישיל ב"ר מרדכי (תרפ"ה)
רבי בן ציון יהודה לייב טווערסקי מהארנסטשיל ב"ר מרדכי דוב (תשי"א)
רבי ישכר בער רזנבוים מסטראטשין ב"ר איתמר מנדבורנא - דברי ישכר (תשמ"א)
- רבי נתן הכהן (השני) ב"ר מרדכי אדלר (תרפ"ו)
רבי משה יהושע יהודה לייב ב"ר בנימין זיסקין מבריסק - י-ם (תרנ"ח)
רבי אהרן זעליג ב"ר יהודה זונדיל סג"ל - מחכמי קלויז בברודי (תצ"א)
רבי אלכסנדר סנדד מרגליות מסטאנוב ב"ר מרדכי (תקס"ב) רבי ישראל ב"ר משה אב"ד ווילהען (תק"מ)
רבי נח שמואל מטורבין ב"ר יהודה לייב אב"ד אופאטשטא - תל' החוזה הק' והמגיד מקאוניץ (תקצ"ב)
רבי משה צבי מסטאנוויץ ב"ר ב"ר ברוך מסאווארא (תרנ"ו)
רבי מנחם נחום יוסף בן ציון מקאריסטשוב ב"ר מרדכי (תרס"ט)
רבי פנחס אליהו שפיגל מאוסטראווא ב"ר משה (תשר"מ) רבי יצחק כדורי בן טפוחה (תשס"ו)
רבי אברהם יהושע העשיל רובין מוויזשניץ ב"ר חיים ראובן (תשנ"ט)
רבי רחמיאל ישראל יצחק בעל ישמח ישראל ב"ר יהואל מאלכסנדר (תרי"פ)

תקופת ניטל (ב)

עניניו ומקורותיו

'ניטל' או 'ניתל'

ועל השם "ניטל" חלוקים הדעות, יש אומרים שהוא מלשון (בדרים פי"א) נטולה אני מן היהודים, שאותו האיש יצא לתרבות רעה, ויש גורסים "ניתל" מלשון תלוי. והנידון כבר מוזכר בראשונים, (עיין תרומת הדפס סימן קצ"ה).

על המועד מתייחס ניטל יש בזה מנהגים שונים, בני אשכנז על פי רוב אין לומדים לבילי חגם של הנוצרים - ה"קאטולין", שהוא ב 25- בדצמבר, ובעדות חסידים נהגו על פי רוב, לבילי חגם של הנוצרים - "פראוואסלאווען", שהוא כהיום ב 7- בינואר שהוא ליל תקופת ניטל.

המנהג לבילי ניטל

בספר המנהגים מביא שנהגו לבילי ניטל לומר "עלינו לשבח", בקול רם אף שאין נוהגין כן כל השנה מפני הסכנה, ובספר אוצר יד החיים (אות פ"ח) מביא שראה בכתב יד המעתיק משנת ר"ח שכתב רמז שלא ללמוד באותו לילה בדרך צחות "ישב בדרך יודים כן נטל" עליו".
על המנהג שלא ללמוד לבילי "ניטל" כבר נמצא רמז בדברי הגה"ק בעל "חוות יאיר" מוורמייזא שמוביא בספרו: "ונהירגא כד הוינא טליא, מנמו ורבו בעלי תקנות ובראשם א"א הגאון מוהר"ש זצ"ל, לשנות המנהג הקדום שלא לשחוק כל השנה רק בימי חנוכה, והרע בעיני א"א החסיד שהיה ימי נס הקבועים להודות ולהלל מיוחדים לשחוק וקלות ראש וביקש לאסורם ולקבוע תחתיהם שמונה ימים אידם שיהיה בהם ביטול משא ומתן שבני אדם נשארים בבתייהם, ולא עלתה בידו, כנראה שחששו שהצבור יקבל את הימים החדשים שהותר לשחק בהם, ואילו הימים הקדומים של ימי חנוכה לא יבטלו, כי לא יותרו עליהם.

בערוגת הבושם פר' שמות מביא רמז בשם הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא ז"ע: ד"ע לעשות לה' הפרו תורתך" בגימטריא "זו שעה שתקופת טבת נופלת בו" וזה רמז שבעת שנופל תקופת טבת הפרו תורתך...

והטעם שאין לומדין תורה לבילי זה, כתב הרה"ק בעל בני יששכר ז"ע (בספרו גיל ישרה מערכת י') מפני שבליה הזו נהרג אותו האיש ושמו היה יש"ו שהוא קליפת עורב, ונרמז שמו בתורה ו'נוקב ש"ם י... ר"ת יש"ו וכשתצרך החשבון יש"ו לחשבון קליפתו ע"ב בגימטריא ש"ר פ"ח שכתבו הקדמונים שהוא שם הכלבים, "ושמענו ממגיד אמת שאירעו מעשיות כמה פעמים לבילי נטילתו ועקירתו מן העולם שלמדו לבילי זה ובה כולל לבתייהם" ומנהג ישראל תורה היא ע"ל... (המשך בגליון הבא א"ה)

תורת אמת

פנינים על הפרשה

ואלה שמות בני ישראל (א, א)

לכאור' מפני מה לא נאמר ואלה בני ישראל, מהו הלשון ואלה שמות, הכי שמותם לבד באו. ויש ליישב עפ"י מה שבכל ערי המזרח יש בית הסוהר בעד בעלי בתים שחטאו ועברו באי נקיון ביתם ולא מושיבים אותם ביהוד עם גנבים ושוודדים, והפקח כשנענש לישב בבית הסוהר נתן מנתה לשר בית הסוהר, וכתב שמו בספר הרשימות אנשים שיש שם בישל הבית פלוני בן פלוני וכנס לבית הסוהר ביום זה וביום זה יצא וכל העת יושב בבית השר ומתענע על רוב שלום וטובה, ונמצא שרק שמו נכתב שם ולא הוא, וגם בגלות האשון שנכנסו ישראל גילתה לנו תורתנו הקדושה סוד גדול, שיוכל להיות דמי שרק שמו יהיה נכתב בגלות הוא יוכל לשבת בביתו ולעסוק בתורה, כמו שאמרו (עיינו בנד) חרות על הלוחות (שמות לב טז) אל תקרא חרות אלא חרות שאין לך בן חרוין רק מי שתפוס בתורה, וזה שכתוב ואלה שמות בני ישראל כי שמותם בא בגלותם. (פרדס יוסף).

ותפתח ותראה את הילד וגו' ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים (ב, ו)

ויש לתמוה הלא אביה פרעה הרשע היה הורג באכזריותו אלפי אלפים מילדי ישראל כמו שאמרו חז"ל (שמו"ד א,ד) ששחט ק"ג לידים בבוקר וק"ג בערב ורוחץ בדמם, ואיך יתכן שבבתו תתעורר מודת המלה והחמנות, וראה לפרש דכשפתחה את התיבה וראתה את משה רבינו הושפעה לטובה על ידי הסתכלות בו ועלתה בלבה מודת רחמנות, כי כשסתכלים בפני צדיק מתעוררות באדם מודת טובות וזהו שומר הכתוב ותפתח ותראה ששל ידיו שהסתכלה בפני הצדיק ותאמר אמירה רכה מילדי העברים זה שמדי נתמלאה רחמים עלו. (מדרב קדש)

הלהרגי אתה אומר (ב, יד)

וברש"י בשם המפורש. ראיתי בזה דאי' בספרים הקדושים דעל ידי השם יכול להרוג, ולהרוג עכו"ם אין צריך להוציא בשפתיו רק חצי השם י-ה, ולהרוג ישראל צריך ל' ד' האותיות וא"כ היה צריך משה לפרש כל הד' אותיות, והיה כבוד פה ולא היה יכול להרוג ישראל כי סופי תיבות השם לא היה יכול להוציא בשפתיו וזה שאמר הלהרגי אתה אומר כאשר הרגת את המצר, דאינו יכול לומר כל השם. (ספרים הק)

תבן אין ניתן לעבדך ולבנים אומרים לנו עשו (ה, טז)

יש לרמוז דהנה יש אנשים שמאמינים בהצדיקים אבל רק על ידי מופת שהצדיק הראה לו אות ומופת בעניני עולם הזה שהשדה עשתה תבואה הרבה ועין השדה יתן פרוי והפרה נתנה הלב הרבה וכדומה, ובאם הצדיק אינו מראה לו תיכף האות והמופת בנתינת הגשמיים אז פסקה אמונה, אבל באמת לא כן הדרך, רק צריך האדם להאמין באמונה שלימה שהצדיק יכול בוודאי להראות מופת, ומה שלא הראה לו תיכף על אחר בוודאי יש להצדיק איזה טעם כמזכר. וזהו תבן אין ניתן לעבדך ולומר אעפ"י שעדיין אין אתה רואה מהצדיק איזה מופת מה שבעקבות כמנו שהשדה תהא גדילה תבואה הרבה ותבן הרבה, כי אין ניתן עוד לעבדך עם כל זה ולבנים אומרים לנו עשו כי לכן ר"ת נכון ליבו בטוח בה, פירוש אעפ"י צריך להאמין בהצדיק ויהיה לבו נכון בטוח שבדאי יעזור אותו בישיעה בזכות תפילת הצדיק. (מעדני מלך)

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

<p>מוקדש לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית והחסודה, אשה יראת השם, ומשכלת על דבר ה', כפה פרשה לעני וידי שליחה לאביו וגו' מרת עטל צ"ה בת הגה"ח ר' אברהם זצ"ל אשת חיל עטרת כבלה רבינו הקדוש מרן הרמ"מ זיע"א א"ה בהלילולא ונכדת הרה"ק בעל בני יששכר ז"ע שעלתה לגנוי מרומים ביום כ"ב לחודש טבת שנת תשל"ח לפ"ק בטח לה לב כבלה ובכסיו"ג היתה לו לעור כל ימי חייה, וזרה לה אלוהי לטובה את צדקת פורונה אשר עשתה בישראל, בכל לבב ונפש ובכל מאודה, ותעמוד לגורלה לקח הימים בב"א. תנצ ב"ה.</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה הננו לשגר לידידינו היקר והנעלה, כלי מחזיק ברכה, מחשובי אנ"ש, תורה יר"ש, וחסידיה אצלו צמודה, הרה"ח ר' מנשה ארי' בראון הי"ו לרגל שמחת הכנס בנו יוסף נ"ו לעול תורה ומצוות במז"ט ובשעט"מ יה"ד שיוכה לרוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ה, ושובע שמחת וכוט"ס. גליון זה נודב בהשתתפות רבי מנשה בראון הי"ו לרגל השמחה.</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלום דעמבנסקי - ליקוויד</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - אלי גוטה - מלעטבוש</p>
<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - אלכסנדר מאירקאוויטש ומש" - ליקוויד ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>
<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - אלכסנדר מאירקאוויטש ומש" - ליקוויד ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>
<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - אלכסנדר מאירקאוויטש ומש" - ליקוויד ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת המלה תח"י מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>	<p>ברכת מזל טוב נאמנה בהדרת כבוד וברוב העריצה אביע את רחשי לבבי המנה והעמוקה להגה"צ רבי נחמן בידרמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת מברך - שלמה צבי שלעמייג - ב.פ. ארה"ב ובניו וכל משפחתו שיחיו - ארה"ב</p>